

[Ministeren for Grønland]

nemsnitlige husstandsindkomst ligger på ca. 50.000 kr. om året.

Bilag 3.

UDDRAG AF GTOs RAPPORT

3. Administrationsbygning for republikken.

I kontrast til boligbyggeriet og skolebyggeriet stod en række offentlige bygninger – eksempelvis en administrationsbygning for republikkens administration. Denne var gennemført i en standard på højde med, hvad vi kender i tilsvarende nyere byggeri i Danmark/Grønland – og i Leningrad.

Bygningen var udført i murværk, der udvendigt stod blankt og smukt fuget. Den indvendige færdiggørelse var af høj standard. Der var mange steder benyttet naturstensfliser til gulvbelægning og vægbeklædning, ligesom væggene nogle steder fremtrådte med en overflade af små granitskærver. Det indvendige snedkerarbejde var af høj kvalitet, ligesom malerarbejdet var af god udførelse.

Særligt indtryk gjorde en mødesal for offentligt tilgængelige møder i republikkens øverste sovjet. Der var tale om et imponerende rum udført lokalt i en smuk håndværksmæssig kvalitet med anvendelse af forskellige ædle træsorter i gulve, vægbeklædninger og inventar.

Den højere standard i de offentlige bygninger opnås som nævnt ved, at byggerier af denne art overlades til særlige entreprenørselskaber med særligt kvalificeret arbejdskraft. Teknikere fra byens administration havde forestået byggeriet. Chefarkitekten gav udtryk for, at man håber, at en høj standard i det offentlige byggeri efterhånden ved eks-plements magt vil føre til en højnelse af standarden i byggeriet som helhed.

G. Betragtninger vedrørende standardproblemet.

Det allervæsentligste udbytte af turen til Sibirien er det lys, den har kastet ind over standardproblemet.

Som før nævnt nøjes man i Sibirien med den standard, den lokale arbejdskraft kan præstere. Materialevalg og udstyr er det billigst tænkelige, og bygningerne lider ikke

synligt skade ved en noget mangelfuld vedligeholdelse.

Tager man boligbyggeriet som det mest nærliggende eksempel, er pælefunderingen nok professionelt projekteret. Men udførelsen er et groft stykke arbejdsmandsarbejde. Jernbetonarbejdet kræver heller ikke faglig medvirken. Især når man ikke kræver den store akkuratessse i forskallings- og støbearbejdet. Betonen er passende overdimensioneret og tåler derfor, at alle krav ikke er strengt opfyldt. Betonelementerne kommer fra fabrik, er fremstillet af fabriksarbejdere, og man er ikke alt for sart med overfladebehandling, hjørner og kanter. Monteringen udføres af kraner og arbejdsmænd. Det indvendige færdiggørelsesarbejde, der er primitivt og groft, er tidligere beskrevet.

Denne accept af den lokale arbejdskrafts muligheder rejser for os helt naturligt det spørgsmål, om vi i Grønland kunne have undladt at føre vore byggerier op i den høje standard, de har, og som svarer til det bedste af den danske.

Ser vi først på den økonomiske side, vil der givet være en del at spare, hvis man tager alle led i byggeprocessen i ed. Den høje standard er ikke bare gennemført i færdiggørelsesarbejderne – snedker- og malerarbejdet. Den er ført helt ud i konstruktioner og hovedinstallationer – det bedste har kun sjældent været for godt.

Men hvad der er væsentligere end økonomien, er nok, at de grønlandske mestre og deres folk ville have haft langt lettere ved at leve op til en sådan grov standard. Den ufaglærte lokale arbejdskraft ville også i langt videre omfang kunne få beskæftigelse ved sådanne byggerier.

Denne lavere standard ville nok i sin tid være blevet oplevet som noget naturligt af grønlænderne selv. Den svarer nogenlunde til standarden i tidligere tiders selvbyggeri, og den passer ligesom bedre til de grønlandske forudsætninger.

Men det store spørgsmål er, om vi kunne have gennemført vore byggerier i sibirisk standard.

Den danske befolkningsgruppe ville næppe have accepteret en så lav standard i sine boliger. Dvs. at vi i givet fald skulle have arbejdet med to standarder – en for de danske og en for grønlænderne.